

Language

Hello

**Әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық Университеті
Философия және саясаттану факультеті
Дінтану және мәдениеттану кафедрасы**

**Тақырыбы: «Элитарлық
мәдениет және еркектікті
жоғарлату»**

**Орындаған: мәдениеттану мамандығының 4 курс
студенті: Куанова Анель
Тексерген: Мұханбет Әсем**

Элиталық мәдениет-қоғамның артықшылығы топтарының мәдениеті. Оның ерекшеліктері: жабықтық, ақсүйектер және құндылық-семантикалық өзін-өзі қамтамасыз ету. Бұл "жоғары Мәдениет", оның субъективті ерекшеліктерін сақтайтын және мағынаны қалыптастыратын функцияны қамтамасыз ететін қабылдаушы санаға әсер ету түрі бойынша танымал мәдениетке қарсы[1]. Элиталық мәдениет өзінің эксклюзивтілігіне байланысты адамдардың тар шеңберіне арналған мәдени құндылықтарды, үлгілерді шығарумен сипатталады. Элиталық мәдениет туындылары қабылдаушы субъектінің арнайы дайындығын талап етеді

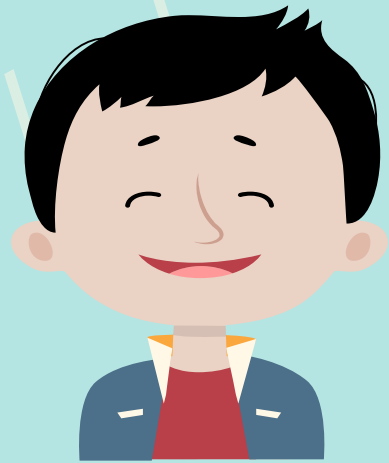
Тарихи тұрғыдан алғанда, элиталық мәдениет жаппай антитеза ретінде пайда болды және оның мағынасы, негізгі мағынасы соңғысымен салыстыруда көрінеді. Элиталық мәдениеттің мәнін алғаш рет Х. Ортега-и-Гассет ("өнерді адамгершіліктен шығару", "бұқараның көтерілісі") және К. Маннгейм ("Идеология және утопия", "трансформация дәуіріндегі адам және қоғам", "мәдениет әлеуметтануының очерктері") талдады, олар бұл мәдениетті сақтауға және көбейтуге қабілетті жалғыз деп санады мәдениеттің негізгі мағыналары және бірқатар маңызды белгілері бар, соның ішінде ауызша қарым — қатынас тәсілі — оның сөйлеушілері дамытатын тіл, мұнда арнайы әлеуметтік топтар — діни қызметкерлер, саясаткерлер, өнер қайраткерлері-білмейтіндер үшін арнайы, жабық тілдерді, соның ішінде латын және санскрит.

thedb.ru

Элиталық мәдениет пен бұқаралық мәдениеттің айырмашылығы

Адамдардың өмірінің әртүрлі салаларындағы санасы мен іс-әрекетінің ерекшеліктері адамзат мәдениетінің принциптерін қалыптастырады. Адам дамып, өзінің шығармашылық әлеуетін жүзеге асыруға мүмкіндік тапты. Оның қызметі әлемнің күшті өзгеруіне әкелді. Табиғат ол шығарған өнімдерде көрсетіле бастады, бірақ ол өз кезегінде тұлғаның ішкі қалыптасуына қатты әсер етті, бүгінде латын сөзі "мәдениет" деп аталатын құбылысқа айналды.

Элиталық мәдениетті тар саланың мамандары жасайды, ол оны қалыптастырған қоғамның артықшылықты бөлігі болып табылады. Элиталық мәдениет көпшілікке түсініксіз, сондықтан жеке халықтың қажеттіліктерін қанағаттандыру үшін бөлек тұрады.

Элиталық мәдениет пен бұқаралық мәдениеттің айқын айырмашылығын келтіру үшін Ұлы Л.Бетховеннің музыкасын атап өтуге болады. Оның филармония залында орындалуы тек классиканың нағыз білгірлері үшін қызықты, бірақ музыка әуесқойларының қарапайым аудиториясы жаппай тұтыну өнімін, мысалы, CD-дискіде немесе ұялы телефонда естуді жөн көреді.

Элиталық, жоғары мәдениеттің субъектісі-жеке тұлға-саналы қызметті жүзеге асыруға қабілетті еркін, шығармашылық адам. Бұл мәдениеттің туындылары әрдайым жеке боялған және аудиториясының кеңдігіне қарамастан жеке қабылдауға арналған, сондықтан Толстой, Достоевский, Шекспир шығармаларының кең таралуы мен миллиондаған басылымдары олардың мағынасын төмендетіп қана қоймай, керісінше рухани құндылықтардың кең таралуына ықпал етеді[2]. Бұл тұрғыда элиталық мәдениеттің субъектісі элитаның өкілі болып табылады. Сонымен бірге, өзінің формасын — сюжетін, композициясын, музыкалық құрылымын сақтайтын, бірақ презентация режимін өзгертетін және өзіне тән емес жұмыс түріне бейімделген, бейімделген көбейтілген өнім түрінде әрекет ететін жоғары мәдениетті заттар, әдетте, масскулт санатына енеді. Бұл мағынада форманың мазмұнның тасымалдаушысы болу қабілеті туралы айтуға болады

МОСКВА

ГВА
Е

ҚОРЫТЫНДЫ

Бұқаралық мәдениет қоғамды иесіздендіреді, элиталық, керісінше, жарқын шығармашылық даралықты дәріптейді.

Бұқаралық мәдениет бәрін жеңілдетеді, қоғамның кең топтарына қол жетімді етеді. Элиталық мәдениет тұтынушылардың тар шеңберіне бағытталған.

Элиталық мәдениет жалғыз тұрады, Бұқаралық мәдениет көптеген тұтынушыларға ие

ПАЙДАЛАНҒАН ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ

1. Злобин Н. С. Культура и общественный прогресс. — М.: Наука, 1980. — 304 с. — 3000 экз.
2. ↑ Костина, 2010, с. 45.
3. ↑ Кондаков И. В. Элитарная культура// Культурология. XX век. Энциклопедия в двух томах / Главный редактор и составитель С. Я. Левит. — СПб.: Университетская книга, 1998.

НАЗАРЛАРЫҢЫЗҒА
РАХМЕТ!

